

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN: 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ,
КНИЖЕВНИ И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC,
LITERARY AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL 7, NO 13, STIP, 2022

ГОД. VII, БР. 13
ШТИП, 2022

VOL. VII, NO 13
STIP, 2022

ПАЛИМПСЕСТ

**Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања**

PALIMPSEST

**International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research**

**Год. 7, Бр. 13
Штип, 2022**

**Vol. 7, No 13
Stip, 2022**

**PALMK, VOL 7, NO 13, STIP, 2022
DOI: <https://doi.org/10.46763/PALIM22713>**

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, С. Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, С. Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Георгета Раца, Универзитет Банат, Романија
Астрид Симоне Грослер, Универзитет Банат, Романија
Горан Калоѓера, Универзитет во Риека, Хрватска
Дејан Дуриќ, Универзитет во Риека, Хрватска
Шандор Чегледи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Зеки Ѓурел, Универзитет Гази, Република Турција
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Ѓурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Натале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delchev University, Faculty of Philology, Stip

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, USA
Tole Belcev, Goce Delchev University, N. Macedonia
Nina Daskalovska, Goce Delchev University, N. Macedonia
Alla Sheshken, Lomonosov Moskow State University, Russian Federation
Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation
Georgeta Rata, Banat University, Romania
Astrid Simone Grosler, Banat University, Romania
Goran Kalogjera, University of Rijeka, Croatia
Dejan Duric, University of Rijeka, Croatia
Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary
Éva Bús, University of Pannonia, Hungary
Husejin Ozbaj, GAZI University, Republic of Turkey
Zeki Gurel, GAZI University, Republic of Turkey
Elena Daradanova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Ina Hristova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India
Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India
Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom
Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom
Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic
Jean-Marc Vercruyse, Artois University, French Republic
Regula Busin, Switzerland
Natale Fioretto, University of Perugia, Italy
Oliver Herbst, University of Wurzburg, Germany

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Драгана Кузмановска
Толе Белчев
Нина Даскаловска
Билјана Ивановска
Светлана Јакимовска
Марија Леонтиќ
Јована Караникиќ Јосимовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)
Весна Продановска (англиски јазик)
Толе Белчев (руски јазик)
Билјана Ивановска (германски јазик)
Марија Леонтиќ (турски јазик)
Светлана Јакимовска (француски јазик)
Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Кире Зафиров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ
РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
п. фах 201
МК-2000 Штип

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик.

Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Dragana Kuzmanovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Svetlana Jakimovska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenovski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Svetlana Jakimovska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Kire Zafirov

ADDRESS

PALIMPSEST
EDITORIAL COUNCIL
Faculty of Philology
Krste Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.

All papers are peer-reviewed.

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

12 ПРЕДГОВОР

Јована Караникиќ Јосимовска, уредник на „Палимпсест“

FOREWORD

Jovana Karanikik Josimovska, editor of “Palimpsest”

ЈАЗИК / LANGUAGE

17 Gyde Hansen

ÜBERSETZEN FÜR DIE DRESDNER FRAUENKIRCHE

Gyde Hansen

TRANSLATING FOR THE FRAUENKIRCHE DRESDEN

25 Violeta Janusheva

LINGUISTIC ANALYSIS OF CORONA AND COVID-19 RELATED WORDS IN THE MACEDONIAN STANDARD LANGUAGE

41 Vesna Prodanovska-Poposka, Silvana Neshkovska, Elena Kitanovska-Ristoska

ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: A STUDY ON ENGLISH SPELLING PROFICIENCY OF UNDERGRADUATE STUDENTS – LEARNERS OF ENGLISH FOR BIOTECHNOLOGY

53 Doris Sava

ÜBERLEGUNGEN ZUR EINBINDUNG DES VORGEPRÄGTEN SPRACHGEBRAUCHS IN DIE RUMÄNISCHE BILINGUALE LEXIKOGRAFISCHE PRAXIS MIT DEUTSCH

Doris Sava

CONSIDERATIONS ON THE INTEGRATION OF CONVENTIONALIZED LANGUAGE USE IN ROMANIAN BILINGUAL LEXICOGRAPHICAL PRACTICE WITH GERMAN

63 Ilir Krusha, Izer Maksuti

DER AUFFORDERUNGSSATZ, SEINE SYNTAKTISCHEN UND SEMANTISCHEN DIFFERENZIERUNGEN IM DEUTSCHEN UND ALBANISCHEN

Ilir Krusha, Izer Maksuti

THE IMPERATIVE SENTENCE: SYNTACTIC AND SEMANTIC DIFFERENCES IN GERMAN AND ALBANIAN

75 Анета Стојковска

СИНТАКСИЧКО СОГЛАСУВАЊЕ ПО БРОЈ ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК

Aneta Stojkovska

SYNTACTIC NUMBER AGREEMENT IN MACEDONIAN AND ENGLISH

85 Mariya Leontik
MAKEDONYA'DA OSMANLICA BELGELERİN İLK ÇEVİRMENLERİ VE
OSMANLI DÖNEMİNİ ARAŞTIRAN İLK UZMANLAR
Marija Leontik
THE FIRST TRANSLATORS OF OTTOMAN-TURKISH DOCUMENTS AND THE
FIRST RESEARCHERS OF OTTOMAN PERIOD IN MACEDONIA

105 Марија Гркова-Беадер
ПРАВОПИСНИТЕ ОТСТАПКИ КАЈ СТУДЕНТИТЕ ОД ПРВА ГОДИНА НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ ВО ШТИП
Marija Grkova-Beader
ORTOGRAPHIC ERRORS MADE BY THE FIRST YEAR STUDENTS AT THE
UNIVERSITY IN SH TIP

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

119 Намита Субиото
ТВОРЕШТВОТО НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ НА СЛОВЕНЕЧКИ
Namita Subiotto
TRANSLATIONS OF THE WORKS OF BLAZHE KONESKI INTO SLOVENIAN

131 Luisa Emanuele
«AMO LE CONTAMINAZIONI. SENZA MESCOLANZE NON ESISTEREBBE
ALCUNA FORMA DI VITA». LAILA WADIA E LA LINGUA METICCIA
Luisa Emanuele
«I LOVE CONTAMINATION. WITHOUT MIXTURES NEITHER THERE WOULD
BE ANY FORM OF LIFE». LAILA WADIA AND THE INTERBREED LANGUAGE

143 Giacomo Di Muccio
MASCILITÀ FRAMMENTATE. IL CASO DI TI HO SPOSATO PER ALLEGRIA DI
NATALIA GINZBURG
Giacomo Di Muccio
SHATTERED MASCULINITY. THE CASE OF NATALIA GINZBURG'S TI HO
SPOSATO PER ALLEGRIA

153 Марија Ѓорѓиева-Димова
„КНИГАТА-КАКО-СВЕТ“: РОМАНЕСКНИТЕ ОНТОСТРАТЕГИИ НА МИТКО
МАЏУНКОВ
Marija Gjorgjieva Dimova
“THE BOOK AS A WORLD”: MITKO MADZUNKOV'S LITERARY
ONTOSTRATEGIES

167 Славчо Ковилоски
НЕПОЗНАТА ПЕСНА И ЕСЕИ ВО РАКОПИС НА АНАСТАСИЈА МИЛОШОВА
ОД 1895 И 1896 ГОДИНА
Slavcho Koviloski
UNKNOWN POEM AND ESSAYS IN MANUSCRIPT BY ANASTASIJA MILOSHOVA
FROM 1895 AND 1896

- 175 Filiz Mehmetoğlu**
MAKEDON ATASÖZLERİ VE BİLMECELERİNDE İSTANBUL ALGISI
Filiz Mehmetoğlu
THE PERCEPTION OF ISTANBUL IN MACEDONIAN PROVERBS AND RIDDLES

КУЛТУРА / CULTURE

- 187 Luciana Guido Shrempf**
UN BREVE VIAGGIO. ALLA SCOPERTA DEI FILM DANTESCHI: DAI PRIMORDI DELLA SETTIMA ARTE AD OGGI
Luciana Guido Shrempf
A SHORT JOURNEY ON DISCOVERING DANTE IN MOVIES: FROM THE BEGINNING OF THE SEVENTH ART TO TODAY

- 203 Sunčana Tuksar, Saša Vojković**
MUSIC, FASHION AND THEATRE AS TRANSMEDIA DRAMATURGY IN WOODY ALLEN'S FILM BLUE JASMINE

- 215 Petar Namicev, Ekaterina Namiceva Todorovska**
SIGNIFICANCE OF THE BAZAAR FOR PRESERVATION OF THE TRADITIONAL URBAN FORM IN MACEDONIA – STUDY CASE OF SKOPJE'S OLD BAZAAR

- 229 Maja Манчевска**
РОДОВАТА ДИМЕНЗИЈА НА ПОЛИТИЧКИОТ АНГАЖМАН ВО МАКЕДОНСКОТО ОПШТЕСТВО
Maja Mancevska
THE GENDER DIMENSION OF THE POLITICAL ENGAGEMENT IN MACEDONIAN SOCIETY

- 243 Alirami İbraimi**
KÜLTÜR MERKEZİ KONUMUNDAKİ MANASTIR ŞEHİRİ VE ÖZELLİKLERİ
Alirami İbraimi
THE CITY OF MANASTIR AS A CULTURAL CENTER AND ITS FEATURES

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY

- 255 Luandra Murati, Gëzim Xhaferri, Biljana Ivanovska**
ANWENDUNG UND FUNKTION VON SPIELEN IM DaF-UNTERRICHT AN KOSOVARISCHEN GRUNDSCHULEN
Luandra Murati, Gëzim Xhaferri, Biljana Ivanovska
APPLICATION AND FUNCTION OF GAMES IN GERMAN AS A FOREIGN LANGUAGE AT ELEMENTARY SCHOOLS IN KOSOVO

269 Andreja Retelj
EINSTELLUNGEN VON SLOWENISCHEN DAF-LEHRENDEN ZUR
MEHRSPRACHIGKEIT

Andreja Retelj

BELIEFS OF SLOVENIAN TEACHERS OF GERMAN AS A FOREIGN LANGUAGE
ABOUT MULTILINGUALISM

283 Adrijana Hadji-Nikolova, Nina Daskalovska, Natka Jankova-Alagjovska
DISTANCE LEARNING – DEVELOPMENT, TYPES AND TOOLS

297 Şükriye Duygu Çağma
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILABİLECEK İNTERNET
SİTESİ KAYNAKLARI

Şükriye Duygu Çağma

WEBSITE RESOURCES TO BE USED IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

305 Лилјана Макаријоска
СТУДИИ ЗА ВТОРИОТ БЕРАМСКИ БРЕВИЈАР – ЗНАЧАЕН ПРИЛОГ ЗА
ПРОУЧУВАЊЕТО НА ХРВАТСКОГЛАГОЛСКАТА ПИСМЕНОСТ

Liljana Makarijoska

STUDIES ON THE SECOND BERAM BREVIARY – A SIGNIFICANT
CONTRIBUTION TO THE STUDY OF CROATIAN GLAGOLITIC LITERACY

313 Ранко Младеноски
ПРИВАТНИ ЗАПИСИ НА ЖИВКО ЧИНГО

Ranko Mladenoski

PRIVATE RECORDS OF ZHIVKO CHINGO

ДОДАТОК / APPENDIX

323 ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ
ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“

325 CALL FOR PAPERS
FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

ТВОРЕШТВОТО НА БЛАЖЕ КОНЕСКИ НА СЛОВЕНЕЧКИ

Намита Субиото

Универзитет во Љубљана, Словенија
namita.subiotto@ff.uni-lj.si

Апстракт: Во овој труд најпрво ќе го претставиме придонесот на Блаже Конески во областа на преведувањето на словенечката поезија на македонски јазик, а потоа ќе се сосредоточам на преводите на неговите дела на словенечки јазик. Земајќи го предвид богатиот поетски опус на Блаже Конески, уделот на преводите на неговите песни и прозни записи на словенечки јазик не е толку голем, па сепак вклучува песни од речиси сите збирки, дури некои преводи се појавуваат истовремено со објавите во оригинал или набргу по оригиналот. По објавувањето на самостојната збирка *Poezija* во 1977 година, словенечките преводи на книжевните дела на Конески се појавуваат само во весници, списанија, антологии, а дури во 2021 година и во форма на самостојна книга со наслов *Марко Крале – Kraljevič Marko*. Во трудот е претставена и значајна анализа на преводите (на словенечката поезија, која на македонски ја превел Конески, и на поезијата на Конески, која на словенечки ја превеле Иван Минати и Фран Албрехт) извршена од Бистрица Миркуловска.

Клучни зборови: *Блаже Конески, македонска книжевност, македонско-словенечки книжевни врски, меѓукултурни врски, книжевно преведување.*

Вовед

2021 година беше прогласена за „Година на Конески“ по повод стогодишнината од неговото раѓање, а на овој значаен јубилеј му беа посветени бројни научни конференции¹ и публикации, меѓу другото и дванаесеттиот број од меѓународното научно списание *Палимпсест*. Иако одбележувањето на јубилејот заврши, истражувањето на богатиот научен, стручен и уметнички опус на Конески не завршува.

„Годината на Конески“ ја одбележавме и во Словенија: во ноември Македонското културно друштво „Македонија“ од Љубљана го објави поетскиот циклус „Марко Крале“ во оригинал и во превод на словенечки јазик (на Н. Субиото). Подготвувајќи ја оваа публикација, се решив да го

¹ Дел од ова истражување е претставен во прилогот „Блаже Конески и неговите релации со словенечката академска и културна сфера“ на меѓународната конференција *Македонска книжевна архива: од ракопис до дигитална култура*, организирана од Институтот за македонска литература, 29–30 јуни 2021 г. во Скопје.

дополнам истражувањето на Мирјам Врхунц, *Poezija Blažeta Koneskega in prevodi njegovih del v slovenščino* (Поезијата на Блаже Конески и преводите на неговите дела на словенечки)² со нови информации. Притоа би сакала да потсетам и на препевите на Конески од словенечка поезија и да се осврнам на скапоцените анализи на препевите од словенечката поезија на македонски и обратно (поточно на анализата на препевите на Конески од словенечки и на некои препеви на поезијата на Конески на словенечки јазик) од Бистрица Миркуловска.

Блаже Конески како препејувач на словенечката поезија

Блаже Конески има остварено само неколку преводи од словенечката книжевност, но и тие се многу важни: тој е автор на првиот објавен превод од словенечката поезија на македонски и препејувач на големата поема *Крштевање на Савица* (Krst pri Savici) на словенечкиот романтичар Франце Прешерн. Тој е и иницијатор на транслатолошки истражувања на релација македонски – словенечки: на Бистрица Миркуловска ѝ ја предлага темата за магистерскиот труд со наслов *Јазичните проблеми во поетскиот превод од македонски на словенечки јазик и од словенечки на македонски јазик* и потоа го презема менторството. (Миркуловска, 2020, стр. 294).

Токму Бистрица Миркуловска открива дека: „Во списанието *Нов ден*, бр. 1–2 во 1948 година (стр. 16) објавени се три преводи од словенечкиот поет Отон Жупанчич: „Долгот на поетот“, „Изгнаници“, „На изгнаникот“ – „Veš, poet, svoj dolg?“, „Pregnanci“, „Pregnancu“ – во поетски превод од Блаже Конески, што се воедно и први стихови од словенечки на македонски јазик“. (Миркуловска, 2020, стр. 294). Преводите се објавени по повод 70 години од раѓањето на Жупанчич, пишува Миркуловска (2020, стр. 269) и сведочи дека за песната „Долгот на поетот“ Конески вели дека „...чувствувал долг да ја преведе оваа творба од Отон Жупанчич: во едно актуелно време со неа да се запознаат и припадниците на македонскиот говорен колектив“. (стр. 295).

Миркуловска го анализира овој превод на Конески во трудот *Го знаеш ли, поету, својот долг* каде што го споменува и вториот превод на оваа песна, направен од поетот Гане Тодоровски во 1971 година, кој песната ја преведува со друг наслов „Го знаеш ли, поету, својот долг?“. Споредувајќи ги двата превода, Миркуловска констатира: „Формата, хексастична строфа со римување а/бб/а/бб, освен во првата строфа каде што се римува а/б/а/б/вв, во двата поетски превода е реализирана, со запазена силабичност на која ѝ е жртвувана содржината. Римите што се совпаѓаат: долг / молк, долг / волк, Драва / глава – целосно се искористени од поетите-преведувачи. Има отстапувања кај глаголските рими што се заменети со именски, а со тоа се

² Во истражувањето (спроведено во вид на дипломски труд под мое менторство, одбранет во 2006 година на Филозофскиот факултет во Љубљана) Врхунц констатира дека со оглед на богатиот опус на Конески, бројот на преводите на неговите дела на словенечки јазик е релативно мал. (Vrhunc, 2006).

губи ефектот на акцијата карактеристичен за оригиналниот текст“ (стр. 270). Миркуловска посочува и некои проблеми, односно изоставање важни елементи од оригиналот поради неразбирање на извесни фрази, но заклучува дека со оглед на степенот на преносот на информацијата и остварената комуникација во едно сродно јазично подрачје, поетскиот превод, општо земено, задоволува и ја пренесува основната порака.

За преведувањето на поемата *Крштевање на Савица* Конески вака се искажува во *Разговори со Конески*: „Интересно е дека и Прешерна, неговата поема, *Крст при Савици*, јас ја преведов, пак по инсистирање на други. А во случајот се работеше за такво инсистирање од страна на Александар Спасов, којшто подготвуваше еден избор на Прешерна за двојазично издание и доста енергично се залагаше јас да се прифатам за преведувањето на таа поема. Јас нерадо се решавав, баш мислејќи, исто така како и во случајот со Блок, дека е тоа премногу тешка задача. А кога пристапив кон преведувањето, бев изненаден колку ми оди лесно. Ја преведов таа поема доста брзо, на одмор во Дојран, во јули месец, мислам. И открив тогаш дека метарот, тоа е единаесетерек на јамбска основа, необично добро му одговара на македонскиот јазик. Има такви ритмички шеми, има такви метри, што на еден јазик му лежат. Но, тие треба да се откријат. А тоа се открива со голема продукција поетска или при преведување. Е, јас открив дека еден таков метар, што му лежи на македонскиот јазик, што им одговара на својствата на неговата прозодија, е имено тој единаесетерек, којшто може повеќе или помалку, да се гради и на јамбска основа. А после дури установив дека заправо не е тоа случајно. Едно такво откривање не е без подготовка. Бидејќи и мојата песна 'Везилка', и песната 'Григор Прличев', претходно беа пишувани, имено, во тој метар. Значи, јас сум го насетил тоа веќе при пишувањето на некои свои сопствени текстови. А после, при преведувањето сум почувствувал дека навистина и тоа е еден од оние метри, што му одговараат на нашиот јазик“ (Андреевски, 1991, стр. 396–397).

Бистрица Миркуловска, првата преведувачка на поемата *Krst pri Savici*³ подоцна ќе направи и споредбена анализа на двата превода (нејзиниот и на Конески) и тоа, пак, по сугестија на Конески: „Набргу по објавувањето на јубилејното издание во 1980 год. при една средба, професорот Блаже Конески ме запраша, што мислам за неговиот превод. Не беше задоволен со моите обопштени констатации. Ми сугерираше да се зафатам со контрастивна анализа на двата превода“ (Миркуловска, 2020, стр. 158). Нејзината прецизна анализа е објавена под наслов *Франце Прешерн – Krst pri Savici – Крштевање кај Савица, Крштевање на Савица – два превода на македонски јазик*, за публикацијата *Блаже Конески: Пругоре в небо и засекогаш, двојазично издание – словенечки препреви*, прир. Бистрица Миркуловска, Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2011, преобјавено во *Премостувања*. (Миркуловска, 2020, стр. 144–159). Миркуловска констатира дека во двата

³ Нејзиниот превод првпат е печатен во 1965 година. (Миркуловска, 2020, стр. 145).

превода на македонски јазик доследно е спроведена архитектониката на поемата и дека изосилабизмот (петостепен женски јамб), единаесетерец во нејзиниот превод, е реализиран 93,6 % (заради подобро искажување на содржината), а во преводот на Конески 100 % (некаде и на сметка на содржината) (стр. 150).

Блаже Конески на словенечки јазик: 1948–1991

Бистрица Миркуловска ги проучува и преводите на поезијата на Конески на словенечки јазик. Во статијата *Проста и строга македонска песна во словенечкото јазично подрачје* таа истакнува: „И самиот поет-преведувач, Блаже Конески, ја следеше сопствената поезија – општо македонската литература, презентирана во словенечкото јазично подрачје низ творечкиот напор на Иван Минати“ (Миркуловска, 2020, стр. 294). Во овој прилог, објавен во 1994 година, по повод годишнината од смртта на Конески во *Современост*, бр. 9–10, стр. 95–105, а во проширена и изменета верзија објавен и во монографијата *Премостувања* во 2020 година, Миркуловска ги прегледала објавените преводи од поезијата на Конески во самостојни книги, антологии и во весници и списанија до 1970 година. Во *Прилог кон библиографијата на македонско-словенечките книжевни врски во периодот 1945–1988 година*, направен од Јасмина Мојсиева-Гушева и објавен три години по прилогот на Миркуловска во истото списание, наоѓаме и дополнителни податоци за словенечките преводи на уметничко-литературното дело на Конески во периодот од 1970 до 1988 година. Податоци за преводите на Конески по 1988 г. барав преку базите „COBISS“ (<https://www.cobiss.si/>) и „Digitalna knjižnica Slovenija“ (<https://www.dlib.si/>).

Во периодот 1945–1991, кога Македонија и Словенија ѝ припаѓаат на истата заедничка држава (СФРЈ), творештвото на Блаже Конески во превод на словенечки јазик е застапено во три самостојни поетски збирки, во пет антологии, во учебникот по српскохрватски јазик за словенечки основни училишта, како и во бројни литературни списанија и весници. Неретко неговите песни се објавуваат на словенечки речиси истовремено со оригиналите.

На пример, антологиската песна „Тешкото“ се појавува на словенечки јазик уште во 1948 година (истата година кога е објавена во збирката *Земјата и љубовта*) во исклучителен препев на поетот Фран Албрехт во антологијата *Makedonska poezija*, создадена од Фран Петре⁴. За оваа антологија Албрехт ја преведува и песната „Писмо“. Миркуловска ги анализира преводите на двете песни. За преводот на „Писмо“ ќе напише: „Архитектониката на 'Писмо' – катрен со рима а/б/а/б, често застапена во словенечката народна и уметничка поезија, е доследно спроведена. Искрената жалба по

⁴ Фран Петре (професор по Словенечка литература и продекан на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје од 1946 до 1949 г.) ја опремува антологијата со прегледен вовед за развојот на македонската поезија пред Втората светска војна, додека поетите од првата повоена генерација (меѓу нив и Конески) само ги набројува.

загинатиот другар, актуелна во тоа време непосредно по завршувањето на заедничката борба за слобода е толку присутна и во словенечката средина, што преводот има речиси идентично звучење со оригиналот“ (Миркуловска, 2020, стр. 287). За изборот на лексемите во преводот на „Тешкото“, пак, констатира: „Преведувачот Фран Албрехт се служи со лексемите – *koło, ples* – контекстуално употребени така, што припадникот на друго јазично подрачје и друга етнокултура може да сфати дека се работи за посебен вид танец – ритуален танец, низ кој се изразува вековната тежина на еден народ“ (стр. 287–288), а за формата вели дека преведувачот целосно ја реализирал архитектониката на оригиналот – десет октави во амфибрахна стапка со нецелосен осми стих и дека доследно реализираната рима според шемата *a/b/a/b* функционира неусилено и придонесува да се постигне компактна акустична слика, карактеристична за оригиналот (стр. 289). Миркуловска пишува и за тоа како од нејзините разговори со Конески дознала дека тој со задоволство зборувал за оваа успешна реализација на поетот Фран Албрехт (*ibidem*).

Во 1963 година излегува нова антологија на македонската поезија на словенечки јазик со наслов *Sodobna makedonska poezija*. Авторот на изборот и поговорот е Александар Спасов, а Конески е застапен со 13 песни (од кои 10 се претходно објавени во самостојна збирка *Vežilja*) во превод на Иван Минати. Во списанието *Sodobnost* е објавен и приказ за антологијата од Франце Новак којшто Конески го смета за поет кој привлекува со својата карактеристична смиреност, во неговите песни препознава рамнотежа помеѓу емоциите и интелектот, како и чести автобиографски црти, а преводот на Минати го оценува како многу добар, иако на ретки места премногу се држел до дикцијата на оригиналот. Како посебно успешен превод ја истакнува песната „Рж“ на Конески, а за песната „Виј“ вели дека би било добро насловот да се објасни со фуснота. (Novak, 1963, стр. 87, 89).

Во антологијата *Pesmi* од 1976 година во која приредувачот Георги Сталев вклучува песни од Конески, Шопов, Анте Поповски и Котески, Конески е застапен со 29 песни и прозни записи (преведени од Албрехт, Минати и Шмит). Овие преводи, освен „Марковиот манастир“, „Игра со дете“ и „Ангелот на Света Софија“, следната година ќе се печатат и во самостојната збирка *Poezija*.

Помеѓу првата и третата антологија се објавени и две самостојни книги на Конески: во 1959 г. *Vežilja*, со сите песни од оригиналната збирка *Везилка* од 1955 г., освен „Снег“ и „Девојче пееше“, а во 1966 г. во двојазичната *Везилка – Vežilja* со преводите на Минати од претходното издание, додадена е песната „Снег“ во превод на Јоже Шмит и 15 нови песни од циклусот *Стерна*⁵ („Девственици“ и „Колумбо“ во превод на Шмит, додека преостанатите се во превод на Минати), а изборот го вклучува и „Тешкото“ во препев на

⁵ На корицата пишува дека изборот е направен според второто, дополнето издание на *Везилка* од 1966 г.

Албрехт (од антологијата *Makedonska poezija*, 1948) и поговорот „О pesniku in njegovem delu“ на Душко Наневски.⁶ Во 1977 г. се појавува и третата самостојна книга на Конески на словенечки јазик: изборот *Poezija* со песните од двојазичното издание *Везилка – Vezilja*⁷ и нови дела од збирката *Zapisci* од 1974 г. – комплетните циклуси „Записи во стих“ и „Записи во проза“. Автор на поговорот „Pesnik pred obličjem zemlje“ (преведен од Северин Шали) е Влада Урошевиќ.

Сите песни на Конески во наведените антологии и самостојни збирки (освен 4 преведени од Албрехт и Шмит) се преведени од поетот Иван Минати (1924–2012) кој своите препеви паралелно ги објавува и во бројни литературни списанија и весници (*Beseda, revija za književnost in kulturo, Naša sodobnost, Nova obzorja, Knjiga, Obzornik, Mlada pota, Delavska enotnost, Sodobna pota, Naši razgledi, Sodobnost*).⁸ Анализирајќи ги преводите на Минати од двојазичната *Везилка – Vezilja*, Миркуловска констатира: „Видливи се напорите на поетот-преведувач да ги открие и протолкува финесите на поетиката на Блаже Конески, да пронајде елементи од двата јазични система, па со минимални загуби во словенечкото јазично подрачје да ги пренесе и формата и содржината на оригиналот.⁹ Мошне важна карактеристика за Иван Минати како поет-преведувач е тоа што сопствениот креативен потенцијал целосно го употребува, при што успева сопственото его да го повлече на заден план. Конкретно, поетскиот превод во друго – словенечко јазично подрачје ја зрачи душевноста на поетот Блаже Конески“. (Миркуловска, 2020, стр. 291). Миркуловска посебно се задржува на преводот на песната „Везилка“: „Везилка – Vezilja во словенечкото јазично подрачје целосно ја пренесе симболиката на проста и строга македонска песна (...). Доследно спроведената строга архитектоника на творбата во оригиналот е комплицирана за словенечкиот јазичен систем. Па така, на Иван Минати му успева околу 50 % да го реализира изосилабизмот, во други случаи го зголемува или намалува бројот на силабите/словите. Се чувствува голем напор да се обезбеди иктус пред цезурата: – Dragi, iz srca // odparaј dve niti (5 + 6). Римата функционира доследно според шемата во оригиналот. Контрастирањето на вокалите во составот на римата укажува

⁶ Овој текст (во превод на Минати) беше порано објавен и во списанието *Sodobnost* (13/4, 1965 г.) под наслов „Sreќaња“, стр. 368–370, заедно со 7 песни од збирката.

⁷ Без песната „Снег“ и со некои измени во преводот, на пример во насловите од песните „Ружа“, „Дете заспано крај езеро“ и „Јоргован“.

⁸ Сп. Миркуловска, 2020, стр. 290, и Мојсијева–Гушева, 1997.

⁹ Сп. со анализата на преводот на песната „Виј“ извршена од Ања Брачиќ–Пешевска (Bračić–Peshevska, 2013, стр. 195–197). Авторката смета дека при преводот недостига фуснота со објаснување на значењето на насловот и забележува 3 семантички оддалечувања од оригиналот:

сиви очи – oči iskreče;

Јас, Виј, во свеста те *домавив* мошно – Jaz, Vij, sem te trdo priklenil vase;

Но, жеден, *немам сила да те стасам* – pa vendar, žejen, brez moči pred tabo.

на настојувањата да се обезбеди овој релевантен белег. (...) Анализата на вокалите, носители на слогот, акцентот, полнозвучноста – укажува дека во оригиналот доминира низок вокал /a/, а во поетскиот превод среден вокал /e/ со сите карактеристични звучења што ја прошируваат акустичката палета, и низок вокал /i/ – двата од преден ред. Меѓутоа, акустичкиот ефект од 'Везилка' е препознатлив во 'Vezilja'“. (Миркуловска, 2020, стр. 292-293). Интересно е што Конески токму во оваа песна препознава блискост со метарот (единаесетерец со јамбска основа) на големата поема на Прешерн.

Во учебникот по српскохрватски јазик за словенечките основни училишта од Мила Влашиќ-Гвоздиќ, *Srbohrvatska vadnica za 6. razred osnovne šole*, на стр. 96–97 се појавува единствениот текст во учебникот, поврзан со Македонија, а тоа е прозниот запис „Пеперуга“ од Конески, печатен во оригинал, во превод на словенечки од Иван Минати и во превод на српскохрватски од авторката на учебникот. Додадена е илустрација на Рожа Пишчанец и фотографија од Конески со кратка биобиблиографска белешка:

„BLAŽE KONESKI (1921)

MAKEDONIJA – Nebregovo kod Prilepa

Studirao Filozofski fakultet u Beogradu i Sofiji. Od 1946. redovni je profesor Filozofskog fakulteta u Skoplju. Napisao je prvu gramatiku makedonskoga književnog jezika. Preveo je na makedonski jezik Njegošev Gorski vijenac.

Djela: Pesni, Vezilka i dr.“. (Vlašić-Gvozdić 1969, стр. 97).

Во антологијата *Na sončni strani: izbor povojne jugoslovanske kratke proze* (1976) на приредувачот и преведувач Миха Мате можеме, покрај избраните раскази на Иво Андриќ, Вјекослав Калџиќ, Меша Селимовиќ, Владан Десница, Михаило Лалиќ, Ранко Маринковиќ, Бранко Копиќ, Славко Јаневски, Антоние Исаковиќ и Миодраг Булатовиќ, да го прочитаме и расказот „Песна“ од Конески (од збирката *Лозје*), којшто Мате во поговорот ќе го означи за еден од најдобрите творби на повоениот југословенски расказ: „S tako izpovedano resnico, ali bolje rečeno, z lirično upesnjenom sugestivno močjo velikega ustvarjalca ter s prefinjeno vtkanim izrazoslovjem sodi novela Pesem prav gotovo med boljše stvaritve naše povojne kratke proze“. (Mate, 1976, стр. 131). На словенечки јазик можеме да го читаме и есејот „Марко К. Цепенков“, објавен во обемната антологија на Јоже Погачник, *Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev: sodobni jugoslovanski esej III*, 1980, во превод на Јанко Модер.

Меѓу последните објави на поезијата на Конески пред 1991 година во Словенија, се 6 песни од збирката *Црква*, преведени од поетот Лојзе Кракар и печатени во весникот *Obzornik* (1988 г., бр. 7–8, стр. 528 – 531) и 6 песни кои подоцна ќе бидат објавени во збирката *Небеска река*, избрани и преведени од поетот Франце Вурник и објавени во *Naši razgledi, štirinajstnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja* (год. 39, бр.10 (25.V. 1990), стр. 305).

Преводите на Конески по 1991 година

Во периодот по распадот на СФРЈ и по смртта на Конески, не забележав нови словенечки преводи на неговите дела, сè до 2011 год. кога во студентското списание на Филозофскиот факултет во Марибор, *Liter jezika: literarno jezikoslovna revija I/2*, на стр. 72, е (пре)објавен препевот на песната „Стерна“ од Иван Минати. Во 2019 Андраж Стевановски ќе ја преведе „Песна над песните“ за потребите на неговиот труд за ехото на „Песна над песните“ во македонската и во бугарската поезија, објавен во монографијата *Bolgarija – Makedonija – Slovenija: medkulturni dialogi v 21. stoletju* (Stevanovski, 2019, стр. 44–45); а во 2020 г. во двојазичниот избор *Дојду во Охрид – Pridi na Ohrid* е објавен нов превод¹⁰ на песната „Ангелот на Света Софија“ направен од Н. Субиото. (Subiotto, 2020, стр. 27).

Дури по повод 100 години од раѓањето на Конески, значи во 2021 г., се појавуваат повеќе преводи од неговото творештво на словенечки: 19 песни и прозни записи направени од учесниците на Првата зимска школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура (јануари и февруари 2021 година), објавени во зборникот *Конески на 11 јазици* (преведувачи: Соња Должан, Бисерка Бобнар, Маја Ковач, Сашо Пуљаревиќ и Намита Субиото), и првите две поглавја од книгата *Разговори со Конески* (преведувачи: Маја Ковач и Сашо Пуљаревиќ), објавени во второто, дополнето издание на тој зборник. По повод стогодишнината од раѓањето на Конески Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје реализира уште еден интересен проект: преведувачка работилница на која студентите преведувале избор од творештвото на Конески, а преводите ги објавиле во зборникот *Еден преведувачки опит: студентска преведувачка работилница „Конески на 14 јазици“*. Десетте песни и прозни записи за ова издание на словенечки јазик ги преведува студентката по словенистика, Ели Савиќ, под менторство на Лидија Аризанковска. А при самиот крај на „Годината на Конески“, Македонското културно друштво „Македонија“ од Љубљана во соработка со Катедрата за македонски јазик и книжевност на Филозофски факултет при Универзитетот во Љубљана објави двојазичен илустриран поетски циклус на Конески *Марко Крале – Kraljevič Marko*. Изданието вклучува поговор на Н. Субиото и 4 есеи за циклусот напишани од студенти по јужнословенски студии.

Заклучок

Нашето истражување покажа дека на словенечки јазик досега се преведени и објавени 134 творби од Конески: 113 песни, 19 раскази и записи во проза, 1 есеј и првите две поглавја¹¹ од книгата *Разговор со Конески*. Некои преводи се (пре)објавуваат повеќепати (песните „Везилка“, „Виј“, „Григор Прличев“, „Даб“, „Јаглен“, „Од возот“, „Одземање на

¹⁰ Песната ја преведува и Минати за антологијата *Pesmi* во 1976 година.

¹¹ Двете поглавја овде ги сметаме за 1 текст.

силата“, „Песни“, „Песните“, „Починка“, „Пчелар“, „Разделба“, „Старата“, „Стебло“, „Стерна“, „Тајна“, „Тешкото“, „Тишина“, „Утро“ и прозниот запис „Пеперуга“ дури пет и/или повеќе од петпати), а некои дела имаат различни преведувачи (на пример расказот „Песна“ го преведуваат Нада Царевска и Миха Мате, прозниот запис „Пеперуга“ Иван Минати и Соња Должан, некои песни од зборникот *Конески на 11 јазици* порано се преведени од Минати итн.). Преведените дела се од сите збирки на Конески, освен од *Златоврв*. 16 дела се појавуваат само во (словенечки) весници и списанија: „Пречек“ (*Ljudska pravica*, 28.11. 1954, бр. 284, стр. 13) и „Лозје“ (*Večer, Maribor*, XIX, бр. 9, 12.1. 1963) од збирката *Лозје* (нема податоци за преведувачите), „Песна на лозите во лозјата на Водно“ (*Obzornik, Ljubljana*, бр. 7–8, 1987, стр. 521) од *Везилка*, „Меѓу дрвјата“ од *Стари и нови песни* (*Obzornik, Ljubljana*, бр. 4, 1987, стр. 273) во превод на Минати, „Молитва“, „Повик“, „Подмладување“, „Семејна историја“, „Читач“, „Врапци во магла“ од *Црква* во превод на Лојзе Кракар (*Obzornik, Ljubljana*, бр. 7–8, 1988, стр. 528–531) и „Животот“, „Хотели“, „На одмор“, „Молитва“, „Станување ноќе“, „Трајност“ од *Небеска река* во превод на Франце Вурник (*Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, бр. 10, 25.5. 1990, стр. 305), „Песна над песните“ е објавена како дел од статија во зборник од меѓународната конференција, испечатен во Бугарија (Stevanovski, 2019), а преводите на 16 песни и прозни записи се објавени само во Македонија во 2021 година: „Приспивна“, „Успивање на болно дете“, „Магнолија“, „Убавите жени“, „Ars poetica“, „Оброк“, „Гушкање“, „Аспекти“ и „Слез“ во *Конески на 11 јазици* (во второто издание и првите две поглавја од *Разговори со Конески*), а „Песна на една певица“, „Над секнатиот бунар“, „Послание“, „Спомен по многу години“, „Лажни пророци“, „Татковина“ и „Средба во рајот“ во *Еден преведувачки опит: студентска преведувачка работилница „Конески на 14 јазици“*. Преостанатите дела (1 есеј и 100 песни и прозни записи) се објавени во самостојни книги (1959, 1966, 1977, 2021) и антологии (1948, 1963, 1976, 1980).

На словенечки јазик Конески го преведуваат поети и писатели: Иван Минати, Фран Албрехт, Јоже Шмит, Лојзе Кракар, Франце Вурник и Миха Мате, преведувач(к)и: Јанко Модер, Нада Царевска, Соња Должан и Намита Субиото, студенти по македонистика во Љубљана: Андраж Стевановски, Бисерка Бобнар, Маја Ковач, Сашо Пуљаревиќ, и студентката по словенистика во Скопје Ели Савиќ. Со анализа на дел од словенечките преводи на творештвото на Конески посветено се занимаваше Бистрица Миркуловска.

Словенечката културна средина може многу добро да го следи творештвото на Блаже Конески во периодот 1948–1977 (во весници, литературни списанија, антологии и самостојни книги), од 1978 до 1990 г. неговите песни се објавуваат само во весници и списанија, од 1991 до 2019 г. речиси нема нови преводи, а дури во 2021 година по повод стогодишнината

од раѓањето на поетот добиваме и нова самостојна книга со наслов *Марко Крале – Kraljevič Marko*.

Библиографија

Единици на кирилица

1. Андреевски, Ц. (1991). *Разговори со Конески*. Скопје: Култура.
2. Анчевски, З. и др. (ур.) (2021). *Еден преведувачки опит: студентска преведувачка работилница „Конески на 14 јазици“*. Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“.
3. Конески, Б. (2013). *Препевы*. Скопје: МАНУ. Целокупни дела на Блаже Конески, Критичко издание во редакција на Милан Ѓурчинов, том III.
4. Миркуловска, Б. (2020). *Премостувања*. Скопје: Академски печат.
5. Мојсиева-Гушева, Ј. (1997). Прилог кон библиографијата на македонско-словенечките книжевни врски во периодот 1945–1988 година“. *Спектар*, бр. 29, 171–199.
6. Прешерн, Ф. (1980). *Поезија*. Избор и поговор Александар Спасов. Скопје: Македонска книга, Ljubljana: Cankarjeva založba.
7. Чукалиев, О. и др. (ур.) (2021). *Конески на 11 јазици*. Прва зимска школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, (прво и второ, дополнето издание).

Единици на латиница

1. Bračić Peshevska, A. (2013). *Daj - dam, Na ti go - daj mi go: (prevajanje poezije iz srbsko-hrvaškega oziroma hrvaško-srbskega ter makedonskega jezika v slovenski jezik in narobe - prevođenje poezije sa srpskohrvatskog, odnosno hrvatskosrbskog te makedonskog jezika na slovenski i obrnuto) : diplomatska naloga*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
2. Koneski, B. (1959). *Vezilja*. Koper: Lipa.
3. Koneski, B. (1966). *Vezilka – Vezilja*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
4. Koneski, B., Šopov, A., Popovski, A., Koteski, J. (1976). *Pesmi*. Ljubljana: Mladinska knjiga. Ur. G. Stalev.
5. Koneski, B. (1977). *Poezija*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
6. Koneski, B. (1980). Marko K. Cepenkov. Pogačnik, J. (ur.) *Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev: sodobni jugoslovanski esej III*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 33–54.
7. Koneski, B. (2021). *Марко Крале – Kraljevič Marko*. Ljubljana: MKD Makedonija.
8. Novak, F. (1963). Sodobna makedonska poezija, *Sodobnost* 12/1. 86–88. <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-62YIW3OV/00fb68c5-389b-442c-b1b1-95be32fabd13/PDF> (Достапно на 23.3.2022).
9. Petre, F. (ur.) (1948). *Makedonska poezija*. Ljubljana: Slovenski knjižni zavod.
10. Spasov, A. (ur.) (1963). *Sodobna makedonska poezija*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
11. Stevanovski, A. (2019). Katera je najvišja? Odmevi Visoke pesmi v bolgarski in makedonski poeziji. *Bolgarija – Makedonija – Slovenija: medkulturni dialogi v 21. stoletju*: II. del. Sofija: Nacionalno izdatelstvo za obrazovanie i nauka “Az-buki”. 37–46. https://slavistika.ff.uni-lj.si/sites/default/files/documents/Monografija-Bolgarija_Makedonija_Slovenija_Medkulturni-dialogi-v-21.-stoletju.-2.-del.-pdf_0.pdf (Достапно на 23.3.2022).

12. Subiotto, N. (ur.) (2020). *Дојду во Охрид = Pridi na Ohrid : dvojezični ilustrirani izbor makedonske poezije z ohridskimi motivi*. Ljubljana: MKD Makedonija.
13. Vlašić-Gvozdić, M. (1969). *Srbohrvatska vadnica za šesti razred osnovne šole, metodične enote – 3*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
14. Vrhunc, M. (2006). *Poezija Blažeta Koneskega in prevodi njegovih del v slovenščino*. Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Namita Subiotto

University of Ljubljana, Slovenia

Translations of the Works of Blazhe Koneski into Slovenian

Abstract: In this paper, I first present Blazhe Koneski's contribution to the field of translating Slovenian poetry into Macedonian, and then I focus on the translations of his works into Slovenian. Given Koneski's rich literary opus, the proportion of translations of his poems and prose into Slovene may not be very large, but it includes poems from almost all collections, some translations even appearing simultaneously with or shortly after the publications in the original. After the publication of his selected poetry book in 1977 (*Poezija*), Slovenian translations of Koneski's literary works appeared only in newspapers, magazines, scholarly articles, collections, and only on the occasion of the poet's centenary, again in the form of a book entitled *Marko Krале – Kraljevič Marko*. In this paper I also present a valuable analysis of the translations (of Slovenian poetry translated into Macedonian by Koneski and of Koneski's poetry translated into Slovenian by Ivan Minatti and Fran Albreht) by Bistrica Mirkulovska.

Keywords: *Blazhe Koneski; Macedonian literature; Macedonian-Slovenian literary bonds; intercultural mediation; literary translation.*

ГОД. VII
БР. 13

ПАЛІМПСЕСТ

PALIMPSEST

VOL. VII
NO 13